

Subde valtioon

Pankin ja valtion tilisuhteet esitetään seuraavassa asetelmassa.

Valtion tilit

milj. mk

	31. 12. 1966	30. 12. 1967	Muutos
Vastaavat: IBRD-vekseli	11.5	8.3	— 3.2
Shekkitili	39.8	4.4	— 35.4
Vientimaksutilit	1.1	14.8	+ 13.7
Vastattavat	40.9	19.2	— 21.7
Valtion nettosaatava	29.4	10.9	— 18.5

Valtio lyhensi Maailmanpankin jäsenosuuden korottamisen yhteydessä syntyntä vekselivelkaansa tammikuussa 3.2 milj. mk. Tämä vekseli on taseessa kirjattu "muihin saataviin". Lokakuussa säädetyn vientimaksulain mukaisia vientimaksuja kertyi vuoden loppuun mennessä 13.7 milj. mk, minkä lisäksi vanhalla vientimaksutilillä oli 1.1 milj. mk. Nämä tilit sisältyvät taseessa "määräaikaisiin kotimaisiin sitoumuksiin".

Asetelmaan eivät sisälly pankin omistamat valtion obligaatiot, jotka on ostettu rahalaitok-

silta tai suoraan valtiolta. Siihen ei myöskään kuulu se 300 milj. markan laina, jonka Suomen Pankki oli myöntänyt valtiolle joulukuussa 1966. Tästä lainasta valtio nosti 205 milj. mk vuoden 1966 puolella ja loppuerän 95 milj. mk tammikuussa 1967. Valtio ryhtyy kuoletta- maan tätä lainaa vuodesta 1968 lähtien.

Subde yksityisiin asiakkaisiin

Seuraava asetelma valaisee pankin tilisuhteita yksityisiin asiakkaisiin.

Yksityisten tilit

milj. mk

	31. 12. 1966	30. 12. 1967	Muutos
Markkamääräiset vekselit	112.2	140.7	+ 28.5
Shekkitilit	2.1	4.0	+ 1.9
Ulkomaan rahan määräiset vekselit	36.3	122.5	+ 86.2
Muita saatavia	113.2	195.8	+ 82.6
Vastaavat	263.8	463.0	+ 199.2
Shekkitilit	2.8	1.8	— 1.0
Muita vaadittaessa maksettavia sitoumuksia	10.3	1.0	— 9.3
Määräaikaisia kotimaisia sitoumuksia	40.6	36.6	— 4.0
Vastattavat	53.7	39.4	— 14.3
Nettoluotonanto yrityksille	210.1	423.6	+ 213.5

Markkamääräisinä vekselinä annetut luotot yksityisille asiakkaille lisääntyivät vuoden aikana nettomääräisesti 28.5 milj. mk. Liikepankkien ja Osuuskassojen Keskus Oy:n välittämien

uusvientiluottojen määrä kasvoi vuoden aikana 29.2 milj. markasta 55.0 milj. markkaan. Viljakaupan rahoitukseen annetut luotot lisääntyivät 28.0 milj. markasta 38.7 milj. markkaan. Erä-

den suurten lyhennysten johdosta muiden vekseliasiakkaiden yhteenlaskettu velka väheni vuoden aikana nettomääräisesti 8.1 milj. mk.

Ulkomaan rahan määräiset vekselit ovat Maailmanpankilta saatujen ja Suomen Pankin edelleen välittämien luottojen katevekseleitä. Devalvaatiokorotuksesta huolimatta aikaisemmin myönnettyjen katevekselien määrä väheni vuoden aikana lyhennysten johdosta. Sekä ulkomaan rahan määräisten vekselien että "muiden saatavien" kasvu johtui lähinnä pankin vuoden lopulla myöntämistä tilapäisluotoista. Metalliteollisuuden keskipitkien toimitusluottojen määrä väheni hieman vuoden aikana.

Vastattavien puolella "muut vaadittaessa maksettavat sitoumukset" vähenivät nettomääräisesti 9.3 milj. mk siitä syystä, että eräitä valtuutettuihin liittyviä termiinisitoumuksia voitiin purkaa. Asetelmaan ei ole otettu omaisuusta-

seessa tähän erään sisältyvää Suomen itsenäisyyden juhluvuoden 1967 rahaston tiliä, jolla vuoden lopussa oli 6.1 milj. mk.

Määräaikaiset kotimaiset sitoumukset aleniivat 4.0 milj. mk. Tähän erään sisältyvät kaivos-teollisuuden investointitalletukset, joita nostettiin vuoden aikana 3.3 milj. mk. Edelleen siihen kuuluvat teollisuuden investointitalletukset, joiden hoito siirtyi valtiokonttorilta Suomen Pankille vuoden 1966 alusta lukien. Uusia tällaisia talletuksia otettiin vastaan vuoden aikana 11.2 milj. mk. Kaikkien investointitalletusten määrä oli vuoden lopussa 32.4 milj. mk eli 7.9 milj. mk enemmän kuin vuoden 1966 lopussa.

Subde rahalaitoksiin

Pankin asemaa rahalaitoksiin nähden valaisee seuraava asetelma.

Pankkien tilit

milj. mk

	31. 12. 1966	30. 12. 1967	Muutos
Rediskonttatut vekselit	915.2	867.5	— 47.7
Mortgage Bank of Finland Oy	1.3	—	— 1.3
Vastaavat	916.5	867.5	— 49.0
Postisäästöpankin shekkitili	17.3	17.2	— 0.1
Yksityisten rahalaitosten shekkitilit	13.8	9.8	— 4.0
Kassavarantotalletukset	—	162.2	+ 162.2
Mortgage Bank of Finland Oy	—	0.0	+ 0.0
Vastattavat	31.1	189.2	+ 158.1
Pankkien nettovelka	885.4	678.3	— 207.1

Rediskonttaukset vähenivät vuoden aikana 47.7 milj. mk. Yksityisten rahalaitosten shekkitilit vähenivät 4.0 milj. mk ja Mortgage Bank of Finlandin 1.3 milj. markan velkasaldo poistui. Suurin muutos asetelmassa johtuu kassavarantotalletuksista, joita kertyi vuoden loppuun mennessä 162.2 milj. mk. Nämä on taseessa kirjattu "määräaikaisiin kotimaisiin sitoumuksiin".

Tarkasteltaessa rahalaitosten asemaa suhteessa Suomen Pankkiin on edellä esitetyn pankkien nettovelan lisäksi otettava lukuun myös ne vekselit, joita Suomen Pankki on erityisten luottojärjestelyjen puitteissa ostanut rahalaitoksilta, mutta joiden maksamisesta rahalaitokset ovat vastuussa. Näitä ovat jo aikai-

semmin mainitut liikepankeilta ja Osuuskassojen Keskus Oy:ltä ostetut markkamääräiset uusvientivekselit sekä ulkomaan valuutan määräiset vientivekselit. Jälkimmäisiä oli Suomen Pankin omistuksessa vuoden lopussa 56.8 milj. mk ja ne sisältyvät taseessa "ulkomaisiin vekselihin". Rahalaitoksilta ostettuihin vekselihin kuuluvat myös metalliteollisuuden toimitusluottovekselit. Nämä vekselit on taseessa kirjattu "muihin saataviin" ja niitä oli pankin omistuksessa vuoden lopussa 57.0 milj. mk.

Rahalaitosten vastuuseen kuuluvat niinkään pankin termiiniehdoin ostamat obligatiot. Nämä enempää kuin pitempiäaikaisin termiiniehdoin rahalaitoksilta ostetut obligatiotkaan eivät sisälly asetelmaan.

Setelistö

Taseen mukaan oli liikkeessä oleva setelistö vuoden lopussa 1 052.1 milj. mk. Lisäksi on otettava huomioon, että vanhan rahayksikön määräiset setelit sisältyvät pankin taseessa "muihin vaadittaessa maksettaviin sitoumuksiin". Nämä vanhanmalliset setelit, joita ei enää juuri kierrä liikkeessä, vähenivät vuoden aikana 18.2 milj. nykymarkasta 10.5 milj. nykymarkkaan. Koko setelistö oli vuoden päättyessä siten 1 062.6 milj. mk, kun se edellisen vuoden lo-

pussa oli ollut 1 124.4 milj. mk. Setelistö oli näin ollen vuoden aikana supistunut 61.8 milj. mk eli 5.5 %. Yhden markan seteleitä ei vuoden aikana enää valmistettu niiden liikkeessä olevan määrän supistuessa 5.6 milj. markasta 2.8 milj. markkaan.

Setelinanto-oikeus ja sen käyttö

Setelinanto-oikeutta ja sen käyttöä kuvaa seuraava asetelma.

Setelinantotase

	milj. mk		
	31. 12. 1966	30. 12. 1967	Muutos
<i>Setelinanto-oikeus</i>			
Ensisijainen kate	637.2	798.8	+ 161.6
Toissijainen kate	700.0	700.0	—
Yhteensä	1 337.2	1 498.8	+ 161.6
<i>Setelinanto-oikeuden käyttö</i>			
Liikkeessä olevat setelit	1 106.2	1 052.1	— 54.1
Vaadittaessa maksettavat sitoumukset	179.6	139.6	— 40.0
Shekkiluotoista nostamatta	4.9	3.1	— 1.8
Setelinantovara	46.5	304.0	+ 257.5
Yhteensä	1 337.2	1 498.8	+ 161.6

Ensisijainen setelinkate, joka käsittää pankin ulkomaiset saatavat, nousi vuoden aikana 161.6 milj. mk. Devalvaation vaikutus ensisijaiseen katteeseen oli kuitenkin tätä määrää suurempi, joten uusien kurssien mukaan laskettuna ensisijainen kate supistui vuoden aikana. Ensisijaisen katteen ylittävä setelinanto-oikeus, jota vastaamassa tulee olla ns. toissijaista katetta, oli jo korotettu Suomen Pankin ohjesäännön väliaikaisesta muuttamisesta marraskuun 18 päivänä 1966 annetulla lailla vuoden 1968 lop-

puun saakka 500 milj. markasta 700 milj. markkaan. Liikkeessä oleva setelistö ja pankin vaadittaessa maksettavat sitoumukset vähenivät yhteensä 95.9 milj. mk. Setelinantovara lisääntyi näin ollen 257.5 milj. mk ja oli vuoden lopussa 304.0 milj. mk.

Tilinpäätös

Tiliaseman tarkastelun täydennykseksi esitetään seuraavassa pankin koko omaisuustase.

Omaisuustase

milj. mk

Vastaava	31. 12. 1966 30. 12. 1967		Vastattava	31. 12. 1966 30. 12. 1967	
Kulta	143.9	188.8	<i>Liikkeessä olevat setelit</i> ..	1 106.2	1 052.1
Kultaosuus Kansainvälisessä Valuuttarahastossa	100.0	—	Ulkomaiset valuuttatilit ..	61.2	74.7
Ulkomaiset valuutat	312.0	512.3	Ulkomaiset markkatilit ...	16.2	14.1
Ulkomaiset velselit	56.4	72.5	Shekkitilit		
Ulkomaiset obligaatiot ...	24.9	25.2	Valtio	39.8	4.4
<i>Ensisijainen setelinkate</i> ...	637.2	798.8	Postisäästöpankki	17.3	17.2
			Yksit. rahalaitokset	13.8	9.8
			Muut	2.8	1.8
			Muut vaadittaessa maksettavat sitoumukset	28.5	17.6
Diskontatut kotim. vekselit			<i>Vaadittaessa maksettavat sitoumukset</i>	179.6	139.6
Ulkom. rahan määräiset	36.3	122.5	Ulkomaiset	84.6	339.5
Markkamääräiset	112.2	140.7	Kotimaiset	41.7	213.6
Rediskontatut vekselit	915.2	867.5	<i>Määräaikaiset sitoumukset</i>	126.3	553.1
<i>Toissijainen setelinkate</i> ...	1 063.7	1 130.7	<i>Arvonjärjestelytilit</i>	266.9	422.0
			Kantarahasto	300.0	300.0
Kotimaiset obligaatiot	284.8	370.5	Vararahasto	112.6	129.5
Shekkitilit	2.1	4.0	Tulostili	33.9	40.9
Metalliraha	11.7	12.3	<i>Oma pääoma</i>	446.5	470.4
Muut saatavat	126.0	320.9			
<i>Muut varat</i>	424.6	707.7	Yhteensä	2 125.5	2 637.2
Yhteensä	2 125.5	2 637.2			

Pankin näkyvien omien varojen suuruus ilman tilivuoden voittoa oli tilinpäätöksen mukaan 429.5 milj. mk eli 16.9 milj. mk suurempi kuin edellisen vuoden lopussa. Lisäys johtui siitä, että vararahastoon siirrettiin puolet vuoden 1966 voitosta. Näiden varojen lisäksi pankilla on sellaisia omaisuuseriä, jotka eivät näy pankin omaisuustaseessa. Niihin kuu-

luvut obligaatioiden arvonalennuksiin sisältyvien varausten lisäksi pääkonttorin ja haarakonttorien toimitalot, setelipaino, eräät muut pankin tarvitsemat kiinteistöt sekä osakkeet, lähinnä Tervakoski Oy:n osake-enemmistö.

Suomen Pankin tulostase ja sen kehitys on esitetty seuraavassa asetelmassa.

Tulostase

mk

Tuotot	1966	1967
Korot kotimaisesta lainausliikkeestä	38 467 513,86	55 485 304,35
Korot ulkomaisilta kirjeenvaihtajilta	4 209 529,61	5 968 689,53
Korot obligatioista	4 980 594,55	7 731 938,60
Provisiot	1 713 667,89	1 841 871,92
Agiot	1 706 099,34	2 522 483,48
Muut tuotot	2 104 429,73	2 104 107,97
Yhteensä	53 181 834,98	75 654 395,85

Kulut	1966	1967
Korot talletuksista	1 753 790,14	9 156 706,48
Palkat ja palkkiot	7 286 054,39	8 360 902,96
Eläkkeet ja avustukset	740 221,—	972 783,30
Perhe-eläkkeet	237 046,55	226 663,70
Pankkivaltuusmiesten palkkiot ja kulut	22 104,63	25 701,40
Haarakonttorien valvojain palkkiot	12 872,—	13 088,—
Työnantajan sosiaaliturvamaksut	419 236,87	560 226,67
Korot ulkomaisista luotoista	—	4 366 578,47
Poistot	3 966 452,40	6 515 489,23
Setelien valmistus	2 858 986,—	2 315 557,—
Muut kulut	1 988 477,02	2 279 879,10
Tilivuoden voitto	33 896 593,98	40 860 819,54
Yhteensä	53 181 834,98	75 654 395,85

Pankin kokonaistulot lisääntyivät edellisestä vuodesta 22.5 milj. mk. Korot kotimaisesta lainausliikkeestä kasvoivat 17.0 milj. mk ja korot ulkomaisilta kirjeenvaihtajilta 1.8 milj. mk. Pankin kokonaiskulut olivat 34.8 milj. mk eli 15.5 milj. mk suuremmat kuin edellisenä vuonna. Eniten lisääntyivät korot talletuksista. Kassavarantotalletuksista maksettavat korot nousivat 8.0 milj. markkaan ja investointitalletuksista maksettavat korot 1.2 milj. markkaan. Kansainvälisen Valuuttarahaston valmiusluotosta aiheutui korkokuluja 2.5 milj. mk.

Palkkojen ja palkkioiden lisäys, 1.1 milj. mk, johtui lähinnä palkankorotuksista. Poistot, jot-

ka edellisenä vuonna olivat supistuneet, lisääntyivät 2.5 milj. mk. Setelien valmistuksesta aiheutuvat menot supistuivat 0.5 milj. mk setelien kappaleluvun pienetessä.

Pankin voitto oli 40.9 milj. mk. Vararahastoon on nettovoitosta pankin ohjesäännön mukaisesti siirretty puolet eli 20 430 409,77 mk. Voiton toinen puoli on siirretty käyttämättömien voittovarojen tilille ja sen käytöstä päättää eduskunta.

Pankkivaltuusmiehet ehdottavat, että

mainittu määrä, 20 430 409,77 mk, siirrettäisiin valtiovarastoon.

Pankkivaltuusmiesten käsittelemiä asioita

Tilintarkastus

Vuoden 1966 valtiopäivillä valitut varsinaiset tilintarkastajat, kirjanpitäjä Sylvi Siltanen, kunnallisneuvos Yrjö Sinkkonen, taloudenhoitaja Erkki Kivimäki, varatuomari Jaakko Kempainen ja toimistopäällikkö Heikki Hykkäälä, toimittivat viime vuoden helmikuun 20—24 päivinä pankin vuoden 1966 tilintarkastuksen. Tilintarkastajain lausunnon mukaisesti pankkivaltuusmiehet myönsivät johtokunnalle vastuuvapauden pankin hallinnosta vuodelta 1966.

Lainausliikkeen ja valuuttakaupan tarkastus

Pankkivaltuusmiehet ovat vuoden aikana toimittaneet johtosääntönsä määräämän pankin lainausliikkeen ja muiden sijoitusten sekä valuuttakaupan tarkastuksen seuraavina aikoina: tammikuun 25, maaliskuun 1, toukokuun 10, kesäkuun 20, elokuun 28, lokakuun 11 ja joulukuun 13 päivänä.

Inventtaukset ja haarakonttorien tarkastukset

a) Pääkonttorissa

Johtosääntönsä 6 §:n mukaisesti pankkivaltuusmiehet ovat toimittaneet pääkonttorin kassojen ja kassaholvien sekä laina- ja vakuuskirjojen ynnä panttien ja talletusten inventtauksen. Inventtauksessa ei havaittu aihetta muistutuksiin.

b) Haarakonttoreissa

Pankkivaltuusmiehet ovat valvoneet, että konttorien valvojat ovat inventoineet haarakonttorien käsikassat ja holvit kerran kuukaudessa sekä vekselit, velkakirjat ja pantit vähintään kolmasti vuodessa.

Kaikissa haarakonttoreissa on toimitettu pankin johtosäännön 2 §:ssä säädetty tarkastus.

Pankkivaltuusmiesten valvonnan alaiset rahastot

Pankkivaltuusmiehet ovat hyväksyneet Längmanin ja Rosenbergin rahastojen tilit

vuodelta 1966 ja lähettäneet jäljennökset tileistä eduskunnan pankkivaliokunnalle.

Pankkivaltuusmiehet ovat hyväksyneet eduskunnan maaliskuun 19 päivänä 1954 vahvistamien ohjeiden mukaisesti E. J. Längmanin kunnallisrahastosta vuonna 1964 jaettujen apurahojen tilitykset.

Edellä mainittujen ohjeiden mukaan oli E. J. Längmanin kunnallisrahastosta kertomusvuonna jälleen suoritettava apurahojen jako, jaettavan summan ollessa 116 027,37 markkaa. Tämän johdosta olivat ohjeiden mukaan jakoon osallistuvat Enontekiön, Inarin, Kuhmon, Kuusamon, Sallan, Savukosken, Suomussalmen ja Utsjoen kuntien kunnanhallitukset kukin yhdessä Suomen Punaisen Ristin paikallisten edustajien kanssa laatineet ehdotuksen kuntansa osalle tulevan apurahan käytöstä ja lähettäneet pankkivaltuusmiesten hyväksyttäväksi ehdotukset, joita sekä Oulun ja Lapin läänien maaherrat että Suomen Punaisen Ristin piirihallitukset olivat puoltaneet. Elokuun 28 päivänä 1967 pitämässään kokouksessa pankkivaltuusmiehet hyväksyivät mainitut ehdotukset maaherrojen lausuntojen mukaisina ja päättivät kehottaa johtokuntaa maksattamaan apurahat asianomaisille kunnille käytettäväksi ehdotettuihin tarkoituksiin.

Markan kansainvälisen perusarvon muuttaminen

Lokakuun 11 päivänä pidetyssä kokouksessa pankkivaltuusmiehille esiteltiin 10.10.1967 päivätty työllisyyttä ja rahapolitiikkaa koskeva muistio, jossa johtokunta ilmoitti tehneensä pankkivaltuusmiehille yksityiskohtaisen ehdotuksen markan kansainvälisen perusarvon muuttamisesta. Ehdotus olisi otettava käsiteltäväksi välittömästi pidettävässä toisessa pankkivaltuusmiesten kokouksessa. Mikäli pankkivaltuusmiehet asettuvat johtokunnan ehdotuksen kannalle, otettaisiin asia esille vielä samana päivänä pidettävässä valtioneuvoston ylimääräisessä istunnossa. Pankkivaltuusmiehet päättivät, että muistio ja sen johdosta käytävät keskustelut on pidettävä salassa

sekä että pankkivaltuuston seuraava kokous alkaa heti tämän kokouksen jälkeen.

Tässä toisessa pankkivaltuusmiesten kokouksessa esiteltiin johtokunnan markan kansainvälisen perusarvon muuttamista koskeva kirjelmä sanotulta lokakuun 11 päivästä. Johtokunnan ehdotuksen mukaisesti pankkivaltuusmiehet päättivät rahalain 2 §:n nojalla esittää valtioneuvostolle,

että valtioneuvosto päättäisi, hankittuaan Kansainvälisen Valuuttarahaston suostumuksen, että Suomen markan kansainvälinen perusarvo, joka tammikuun 1 päivästä 1963 lähtien on ollut 0.27771 grammaa hienoa kultaa markalta, on oleva 0.211590 grammaa hienoa kultaa markalta;

että valtioneuvosto kiireellisesti päättäisi antaa eduskunnalle esityksen uudeksi vientimaksulaiksi; sekä

että valtioneuvosto päättäisi antaa eduskunnalle esityksen, jonka mukaan Suomen tasavallan ja Euroopan vapaakauppaliiton jäsenvaltioiden välistä sopimussuhdetta koskevan sopimuksen 3 artiklassa tarkoitetuilta tuotteilta poistetaan tullit 1 päivänä tammikuuta 1968 (s. 5).

Lisäksi pankkivaltuusmiehet päättivät rahalain 2 §:n 2 momentin nojalla pitää tämän asian käsittelyn salaisena siihen asti, kunnes markan kansainvälistä perusarvoa koskeva valtioneuvoston päätös on tehty.

Kansainvälisen Valuuttarahaston annettua suostumuksensa valtioneuvosto päätti lokakuun 11 päivänä rahalain 2 §:n nojalla, että markan kansainvälinen perusarvo on 0.211590 grammaa hienoa kultaa markalta ja että päätös tulee voimaan lokakuun 12 päivänä 1967. Niinikään antoi valtioneuvosto lokakuun 11 päivänä eduskunnalle esityksen vientimaksulaiksi.

Ulkomaisten luoton ottaminen Suomen Pankille

Helmikuun 25 päivänä lähettämässään kirjelmässä johtokunta ilmoitti, että silmällä pitäen varsinkin kevään aikana esiintyvää tarvetta valuuttavarannon täydentämiseen Suomen hallituksen ja Suomen Pankin toimesta oli keskusteltu luotonsaantimahdollisuuksista Kansainväliseltä Valuuttarahastolta. Suomen jäsenuus Valuuttarahastossa on keväällä 1966 tapahtuneen korotuksen jälkeen 125 milj. dollaria eli 400 milj. mk. Tästä on tarkoituksena pyytää luotoksi 200 milj. mk sen 100 milj.

markan lisäksi, joka on Suomen kultaosuutena maksettu Valuuttarahastolle ja joka jo sisältyy Suomen Pankin valuuttavarantoon. Yhteensä nämä erät ovat 93.75 milj. US-dollaria, josta määrästä tehtäisiin ns. valmiusluottosopimus. Luotosta olisi mahdollisuus nostaa kertomusvuoden syyskuun 1 päivään mennessä enintään 70 milj. dollaria eli 224 milj. mk ja loput, 23.75 milj. dollaria eli 76 milj. mk, viimeistään maaliskuussa 1968. Luoton määrä on maksettava takaisin viimeistään kolmen vuoden kuluessa kustakin nostosta lukien. Valmiusluottojärjestelystä Valuuttarahasto veloittaa kertakaikkisen 1/4 %:n suuruisen palkkion, joka kuitenkin palautetaan nostojen yhteydessä niiden määrien mukaisessa suhteessa. Lisäksi kustakin nostosta on suoritettava 1/2 %:n suuruinen kertakaikkinen maksu. Korottoman kultaosuuden lisäksi nostettavasta 200 milj. markan määrästä maksetaan vuotuista korkoa 2 % korkeintaan 18 kuukauden ajan käytössä olleesta määrästä. Tämän jälkeen korko kasvaa 1/2 % kunakin seuraavana puolivuotiskautena. Luottoerien efektiiviseksi koroksi muodostuu täten 2.51 % yhden vuoden, 2.38 % kahden vuoden ja 2.68 % kolmen vuoden luottoajalta. Korkeintaan kolmen kuukauden luoton käyttö on korotonta, mutta siitä samoin kuin kultaosuuden käytöstä veloitetaan provisio. Nostot tapahtuvat Valuuttarahaston ja Suomen Pankin kesken sovittavissa valutoissa (s. 10).

Nojautuen Suomen Pankin ohjesäännön 17 §:n 6 kohtaan johtokunta pyysi, että pankkivaltuusmiehet oikeuttaisivat Suomen Pankin ottamaan Kansainväliseltä Valuuttarahastolta mainituilla ehdoilla enintään 300 milj. markan määräisen valmiusluoton. Pankkivaltuusmiehet antoivat maaliskuun 1 päivänä pitämässään kokouksessa luvan edellä mainitun ulkomaisen luoton ottamiseen Suomen Pankille.

Rediskonttauksista veloitettujen lisäkorkojen palauttaminen rahalaitoksille

Kesäkuun 20 päivänä pidetyssä kokouksessa pankkivaltuusmiehille esiteltiin johtokunnan saman kuukauden 19 päivänä lähettämä kirjelmä, joka sisälsi ehdotuksen erään rediskonttaavan rahalaitoksen aseman helpottamiseksi suoritettavasta järjestelystä. Pankkivaltuusmiesten taholta esitettiin kuitenkin johtokunnan harkittavaksi, mitä vastaavia helpotuksia voitaisiin myöntää muille rahalaitoksille, ja tästä

syystä asia pantiin pöydälle seuraavaan pankkivaltuusmiesten kokoukseen.

Elokuun 28 päivän kokouksessa johtokunta esitti, ettei yllä mainittu johtokunnan kirjelmä antaisi aihetta toimenpiteisiin ja että johtokunnalle myönnettäisiin oikeus palauttaa rediskonttaaville rahalaitoksille niiltä tammi—toukuuun 1967 ajalta rediskonttauksista veloitetut lisäkoro. Pankkivaltuusmiehet hyväksyivät johtokunnan esityksen samassa kokouksessaan.

Teollistamisrahasto Oy:n ja Sponsor Oy:n osakkeiden merkitseminen

Syyskuun 21 päivänä pankkivaltuusmiehille lähettämässään kirjelmässä ja sen liitteenä olleessa muistiossa johtokunta ilmoitti, että Suomen Pankki on kertomusvuonna suorittanut ja suunnitellut joukon toimenpiteitä, joiden tarkoituksena on saada aikaan tai tukea sellaisia rahoitusjärjestelyjä, jotka palvelevat kasvu- ja kehityspolitiikan sekä myös maksutasepolitiikan kannalta tärkeiden elinkeinolojen tai tuotannonhaarojen pääomantarpeen tyydyttämistä (s. 6). Mm. on vireillä kaksi suunnitelmaa, joiden tavoitteena on pienten ja keskisuurten teollisuusyritysten rahoitusmahdollisuuksien parantaminen sekä myös niiden tuotannon toiminnan ja sen tulosten kehittäminen. Toinen näistä on Teollistamisrahasto Oy:n osakepääoman korottaminen ja toinen uudentyyppisen rahoituslaitoksen, teollisuuden kehitysyhtiön perustaminen.

Teollistamisrahasto Oy:n uudelleenjärjestelyn yhteydessä vuonna 1963 yhtiön osakepääoma korotettiin 15 milj. markkaan, joka jakaantui 6 milj. markan suuruiseen A-sarjaan ja 9 milj. markan suuruiseen B-sarjaan, jonka Suomen Pankki merkitsi pankkivaltuusmiesten marraskuun 21 päivänä 1962 antaman suostumuksen perusteella. Yhtiöjärjestyksen mukaisesti on B-sarjan osakkeita lunastettu yhtiölle vuosittain 300 000 markan arvosta, joten niitä on Suomen Pankin hallussa 7.8 milj. markan määrästä.

Osakepääoman korotustarve liittyy siihen, että Teollistamisrahasto Oy:n Maailmanpankilta vuosina 1963 ja 1965 saamien lainojen ehtojen mukaan yhtiön vieras pääoma saa olla enintään kolme kertaa niin suuri kuin oma pääoma. Tämä ehto on voitu täyttää vain siten, että Maailmanpankki on suostunut rinnastamaan yhtiön emittoimat debentuurilainat omaan pääomaan edellä mainittua suhdetta laskettaessa. Vaikka Maailmanpankki mahdolli-

sesti olisi edelleenkin tähän tulkintaan suostuvainen, on sen samoin kuin Kansainvälisen Rahoitusyhtiön taholta kuitenkin esitetty toivomus myös yhtiön varsinaisen osakepääoman korottamisesta. Osakepääoman korotustarve on myös käynyt selvästi ilmi niissä neuvotteluissa, joita yhtiö muilla tahoilla on käynyt ulkomaisten luottojen saamiseksi.

Osakepääoman korotukseksi on suunniteltu 12 milj. mk. A-sarjan osakepääoma korotettaisiin 8 milj. markalla, josta Suomen Pankki alkuperäisessä merkinnässä merkitsisi 2 milj. mk siinä tarkoituksessa, että osakkeet myöhemmin myytäisiin suunnitelluille uusille osakkaille. B-sarjan osakepääoma korotettaisiin 4 milj. markalla, minkä Suomen Pankki kokonaan merkitsisi. B-sarjan osakkeet olisivat äänioikeutta ja osinkoa koskevien rajoitusten puolesta samantyyppiset kuin aikaisemmatkin B-sarjan osakkeet. Näitä uusia B-osakkeita yhtiö myös sitoutuisi yhtiöjärjestyksessään lunastamaan takaisin samalla tavoin kuin vanhoja B-osakkeita, kuitenkin siten, että uusien B-osakkeiden lunastus alkaisi vasta sitten, kun vanhat B-osakkeet ovat kokonaan Teollistamisrahasto Oy:n hallussa.

Suomen Pankki on neuvotellut rahalaitosten kanssa Sponsor Oy -nimiseksi suunnitellun teollisuuden kehitysyhtiön perustamisesta maamme. Suunnitelma johtuu tarpeesta laajentaa kilpailukykyistä tuotantoa sekä edistää uuden, vientikykyisen samoin kuin tuontia korvaavan teollisuuden syntymistä kehittämällä ja tukeamalla yritystoimintaa. Uuden suunnitellun kehitysyhtiön perustaminen tulisi täyttämään erään tärkeän tehtävän, joka ei sisälly nykyisten raha- ja luottolaitosten toimikenttään. Mm. Teollistamisrahasto Oy:n toiminnasta saadut kokemukset osoittavat, että lukuisilla pienillä ja keskisuurilla teollisuusyrityksillämme on potentiaalisia tuote- ja tuotantoideoita, joita ne eivät lähinnä neuvonnan tai rahoituksen puutteen vuoksi kykene käyttämään hyväksi. Tällaisten ideoiden ja keksintöjen kehittäminen ja saattaminen teollisesti käytettävään muotoon olisi yksi uuden yhtiön päätehtävistä. Toiselta puolen yhtiö pyrkisi suorittamaan sellaista yritysten organisoimista ja rakennerationalisointia, joka lisäisi niiden toiminnan tehokkuutta, kilpailukykyä ja kasvumahdollisuuksia ja jonka tarve viime aikoinakin on selvästi havaittu. Tällaisia tehtäviä suorittavan yhtiön tarjoama asiantuntija- ja rahoitusapu voisi johtaa uusille teollisille ratkaisuille pohjautuvien yritysten syntyyn, samalla kun se voisi luoda aivan

usia toimintaedellytyksiä monelle yritykselle, joka nykyisin on tuotevalikoiman vanhentuneisuuden tms. syyn takia taantumassa ja jonka tuotannon jatkaminen tai laajentaminen ei omin voimin näytä mahdolliselta.

Koska johtokunnan käsityksen mukaan Suomen Pankin tulisi edelleenkin osallistua Teollistamisrahasto Oy:n rahoittamiseen ja sitä tietä maamme pienen ja keskiuuren teollisuuden luotonsaantimahdollisuuksien parantamiseen ja olla aloitteentekijänä mukana teollisuuden kehitysyhtiön perustamisessa, johtokunta alussa mainitussa kirjelmässään pyysi, että pankkivaltuusmiehet oikeuttaisivat Suomen Pankin merkitsemään Teollistamisrahasto Oy:n suunnittelemissa uudessa osakeannissa A-sarjaan kuuluvia osakkeita 2 milj. markan arvosta ja B-sarjaan kuuluvia osakkeita 4 milj. markan arvosta sekä oikeuttaisivat Suomen Pankin merkitsemään perustettavan Sponsor Oy -nimiseksi suunnitellun teollisuuden kehitysyhtiön osakkeita 6,5 milj. markan arvosta. Pankkivaltuusmiehet antoivat suostumuksensa kokouksessaan syyskuun 27 päivänä.

Suostumus lainojen ottamiseen Mortgage Bank of Finland Oy:lle

Maaliskuun 21 päivänä lähettämässään kirjelmässä johtokunta ilmoitti, että Banque Lambert S.C.S., Bryssel, olisi valmis muodostamaan pankkikonsortion, joka ottaisi myydäkseen Mortgage Bankin enintään 12 milj. US-dollarin suuruisen obligaatiolainan kansainvälisillä pääomamarkkinoilla. Lainan korko olisi 7 ¼ % ja laina-aika 1967—79. Lainan vakuudeksi tulisi Suomen valtion takaus, jonka myöntämiseen oli jo olemassa eduskunnan antama takausvaltuus. Lainasta saadut varat käytettäisiin sellaisten teollisuusprojektien rahoittamiseen, joilla ensi sijassa pyritään edelleen monipuolistamaan Suomen teollisuutta, mm. kemiallisen ja metallurgisen teollisuuden sekä kaivostoiminnan aloilla.

Mortgage Bankin yhtiöjärjestyksen mukaan pankin liikkeessä olevien obligaatioiden ja muiden sitoumusten yhteinen määrä ei saa nousta osakepääoman, vararahaston ja debentuurien 20-kertaista määrää suuremmaksi. Edellä mainitussa kirjeessään johtokunta ilmoitti, että Mortgage Bankin omat varat riittävät sen sitoumusten kattamiseen, mutta koska edellä mainittu ulkomainen luotto ei

lisäisi pankin lainanantomahdollisuuksia niin suuressa määrin kuin olisi suotavaa, pankin hallitus on harkinnut, että pankin omia varoja lisättäisiin antamalla 15 milj. markan määrästä kiinnitysluottopankkeja koskevan lain 14 §:n mukaisia debentuurivelkakirjoja, joiden korko olisi 7 % ja joiden kuoletus tapahtuisi, alussa mainitun ulkomaisen obligaatiolainan tultua kokonaan maksetuksi, yhtä suurin lyhennysmaksuin 10 vuoden aikana alkaen vuonna 1980.

Nojautuen pankkivaltuusmiesten marraskuun 23 päivänä 1955 tekemään päätökseen, jonka mukaan Mortgage Bank of Finland Oy:n obligaatio- ja muiden lainojen otolle on hankittava pankkivaltuusmiesten suostumus, johtokunta kirjelmässään pyysi, että pankkivaltuusmiehet antaisivat suostumuksensa edellä mainittujen, enintään 12 milj. US-dollarin määräisen ulkomaisen obligaatiolainan ja 15 milj. markan määräisen debentuurilainan ottamiseen Mortgage Bank of Finland Oy:lle. Pankkivaltuusmiehet hyväksyivät esityksen saman maaliskuun 30 päivänä.

Suostumus tunturimajan rakentamiseen

Kokouksessaan maaliskuun 1 päivänä pankkivaltuusmiehet antoivat suostumuksensa pankin henkilökunnan käyttöön tarkoitetun tunturimajan rakentamiseen joulukuun 16 päivänä 1966 tehdyllä sopimuksella Metsäntutkimuslaitokselta Laanilan kokeilualueelta 60 vuoden ajaksi vuokratulle noin 1.30 ha:n suuruiselle alueelle.

Suomen itsenäisyyden juhlavuoden 1967 rahasto

Suomen Pankin hallintoa ja tilaa vuonna 1966 koskevan tarkastuksen johdosta antamassaan mietinnössä n:o 2 pankkivaliokunta ilmoitti erityisesti tutkineensa pankkivaltuusmiesten kertomuksessaan sanotulta vuodelta tekemää ehdotusta Suomen itsenäisyyden juhlavuoden johdosta perustettavaksi rahastoksi sekä pitävänsä tärkeänä sen toteuttamista rahan arvon vakauttamista, maamme taloudellisen kasvun nopeuttamista ja kansainvälisen kilpailukykyämme parantamista edistävänä. Valiokunta katsoi, että päätös Suomen Pankin omistukseen ja hallintaan jäävän rahaston perustamisesta on syytä tehdä pankkivaltuusmiesten kertomusta käsiteltäessä ja että toimenpi-

1 päivästä 1968 lukien pääkonttoriin yhden uuden kamreerin toimen.

Muutoksia pankin eläkesääntöön

Kokouksessaan lokakuun 11 päivänä pankkivaltuusmiehet muuttivat Suomen Pankin eläkesäännön 3 §:n 1 momentin johtokunnan esittämällä tavalla näin kuuluvaksi:

”Vanhuuseläkkeen saamisen edellytyksenä on, että palvelus on päättynyt ja että edunsaaja on täyttänyt 65 vuotta taikka, jos edunsaaja on välittömästi ennen eläkkeelle siirtymistään ollut Suomen Pankin tai setelipainon palveluksessa vähintään neljän kuukauden ajan, 63 vuotta, toimisubteissa oleva autonkuljettaja, asentaja sekä vartija kuitenkin 60 vuotta, ja toimisubteissa oleva nainen 55 vuotta.”

sekä määräsivät, että muutos tulee voimaan sanotusta päivästä lukien.

Niinikään pankkivaltuusmiehet päättivät joulukuun 13 päivänä pitämässään kokouksessa johtokunnan esityksen mukaisesti pidentää edunsaajien valinta-aikaa vuoden 1964 ja vuoden 1966 eläkesääntöjen välillä yhdellä vuodella eli vuoden 1968 loppuun ja vahvistivat tätä koskevan muutoksen joulukuun 13 päivänä 1966 vahvistamansa Suomen Pankin eläkesäännön 26 §:n 2 momenttiin.

Toimenhaltijain palkkausten korottaminen

Heinäkuun 24 päivänä 1964 annettujen, valtion virkamiespalkkausten tarkistamista koskevan lain ja sen voimaansaattamislain nojalla saivat valtion virkamiehet kertomusvuonna vuotuiskorotuksen, joka oli 3 % tammikuun 1 päivästä 1967 ja 2,5 % kesäkuun 1 päivästä 1967 lukien. Yleisillä työmarkkinoilla tapahtuneiden palkkaliukumisien johdosta annettiin valtion virkamiehille jo vuonna 1966 ns. liukumävähennyttä vastaavana korotuksena summa, joka vastasi 1,4 % valtion palkkausmenoista. Kertomusvuonna virkamiehille samalla perusteella annettu summa oli 1 % palkkausten kokonaisuudesta. Liukumävähennykskorotuksesta, joka näin ollen vuosina 1966 ja 1967 oli yhteensä 2,4 % palkkausten kokonaisuudesta, pääsi näinä kahtena vuonna palkka- luokkiin sijoittelun tarkistusten muodossa osal-

teisiin rahaston sääntöjen laatimiseksi ja saattamiseksi eduskunnan asianmukaisesti hyväksyttäväksi on aihetta mahdollisimman kiireellisesti ryhtyä.

Vuoden 1967 valtiopäivillä eduskunta kesäkuun 2 päivänä päätti, että Suomen Pankin omistamia obligaatioita ja niihin verrattavia arvopapereita siirretään 100 milj. markan nimellisarvosta Suomen itsenäisyyden juhlavuoden johdosta perustettavaan erityiseen Suomen Pankin hoitoon jäävään rahastoon sekä että eduskunnan päätös rahaston perustamisesta lähetetään pankkivaliokunnalle rahaston sääntöjä koskevan asianmukaisen ehdotuksen tekemiseksi eduskunnalle.

Elokuun 28 päivänä pidetyssä kokouksessa johtokunta esitteli pankkivaltuusmiehille pankkivaliokunnan puheenjohtajan kanssa käydyn keskustelun perusteella pankissa laaditun epävirallisen luonnoksen rahaston säännöiksi. Luonnos saatettiin pankkivaliokunnan tietoon.

Pankkivaliokunnan mietintö n:o 3 sääntöjen vahvistamisesta rahastolle sekä samaa asiaa koskeva suuren valiokunnan mietintö n:o 96 esiteltiin pankkivaltuusmiehille marraskuun 15 päivänä. Eduskunta vahvisti joulukuun 5 päivänä Suomen itsenäisyyden juhlavuoden 1967 rahaston säännöt, jotka julkaistiin Suomen asetuskokoelmassa saman joulukuun 21 päivänä (As.k. 596/67).

Koska pankkivaltuusmiesten asiana on antaa tarkemmat määräykset rahaston sääntöjen soveltamisesta ja tulkinnasta, pankkivaltuusmiehet hyväksyivät kokouksessaan joulukuun 13 päivänä johtokunnan esityksestä suunnitelman rahaston toiminnan aloittamisesta. Pankkivaltuusmiehet ottivat rahaston ylläsiämieheksi vuoden 1968 alusta lukien kansleri Klaus Wariksen.

Muutoksia pankin palkkaussääntöön

Elokuun 28 päivänä ja marraskuun 15 päivänä pankkivaltuusmiehet vahvistivat seuraavat lisäykset ja muutokset pankin palkkaussäännön 3 §:ään, nimittäin syyskuun 1 päivästä 1967 alkaen perustivat Turun konttoriin yhden uuden kassanhoitajan, kahden uuden konttoriapulaisen ja yhden uuden vahtimestarin toimet, Lahden konttoriin yhden uuden kassanhoitajan ja yhden uuden konttoriapulaisen toimet ja muuttivat pääkonttorin kahden lämmittäjän toimet, toisen vartijan ja toisen talonmiehen toimeksi sekä perustivat tammikuun

liseksi noin 60 % valtion koko virkamieskunnasta.

Elokuun 14 päivänä lähettämässään kirjelmässä johtokunta esitti, että pankin vakinaisille ja ylimääräisille toimenhaltijoille olisi tälläkin kertaa myönnettävä edellä tarkoitettua virkamiespalkkausten vuotuiskorotusta vastaava palkkausten korotus eli 3 % 1.1.1967 ja 2.5 % 1.6.1967 lukien. Lisäksi johtokunta pankin virkailijayhdistyksen toivomuksen mukaisesti, jotta ansiotason jälkeenyhäneisyttä valtioon nähden ei tässä suhteessa pääsisi syntymään ja ottaen huomioon vuonna 1966 toteutetut ja johtokunnan edellä mainitussa kirjelmässään kertomusvuonna toteutettaviksi esittämät eräät vähäiset, yhteensä vain noin 10 %:a pankin toimenhaltijoista koskevat palkkaryhmien tarkistukset, jotka merkitsevät noin 0.2 %:n korotusta pankin palkkausmenoihin, esitti, että pankin vakinaisten ja ylimääräisten toimenhaltijain palkkaukset korotettaisiin 1.1.1967 lukien valtion liukumavähennyyskorotusta vastaten 2.2 %.

Pankkivaltuusmiehet hyväksyivät johtokunnan esityksen kokouksessaan elokuun 28 päivänä sekä samalla päättivät, niinkään johtokunnan ehdotuksen mukaisesti, että edellä sanotulla tavalla korotetut palkat maksetaan toimenhaltijoille 1.9.1967 lukien ja että taantnehtivat maksut saadaan suorittaa toimenhaltijoille heti sen jälkeen kun se teknisesti on mahdollista.

Myönnetyt perhe-eläkkeet ja avustukset

Pankkivaltuusmiehet myönsivät kertomusvuoden aikana yhden perhe-eläkkeen ja kolme avustusta.

Johtokunta

Kokouksessaan toukokuun 10 päivänä pankkivaltuusmiehet myönsivät johtokunnan puheenjohtajalle Klaus Warikselle oikeuden sivutoimenaan hoitaa Kauppakorkeakoulun kanslerin virkaa kesäkuun 1 päivästä 1967 lukien toistaiseksi.

Samassa kokouksessaan pankkivaltuusmiehet pankin johtosäännön 1 §:n 3 momentin nojalla määräsivät johtokunnan puheenjohtajan varamieheksi pankinjohtaja fil.tri Reino Rossin.

Tasavallan presidentti antoi lokakuun 13 päivänä fil.tri Klaus Warikselle hänen pyytämänsä eron johtokunnan puheenjohtajan vi-

rasta 31 päivästä joulukuuta 1967 sekä nimitti samana päivänä antamallaan avoimella kirjeellä johtokunnan puheenjohtajan virkaan 1 päivästä tammikuuta 1968 lukien valtiovarainministerin, fil.tri Mauno Henrik Koiviston.

Maaliskuun 30 päivänä pankkivaltuusmiehet päättivät johtokunnan puheenjohtajalle ja jäsenille maksettujen palkkojen prosenttimääräisestä korottamisesta tammikuun 1 päivästä ja kesäkuun 1 päivästä 1967 lukien.

Haarakonttorien valvojat

Pankin haarakonttorien valvojina ja heidän varamiehinä ovat vuonna 1968 pankkivaltuusmiesten päätöksen nojalla seuraavat henkilöt:

Joensuun konttori: valvojat varatuomari Mauno Moilanen ja kauppias Aulis Erkki Tahvo Aho sekä varamiehet rehtori, filosofian maisteri Aulis Olavi Waldemar Koivusalo ja lääninkamreeri, varatuomari Otto Alvar Gustaf Sorasalmi;

Jyväskylän konttori: valvojat poliisitarkastaja, varatuomari Eino Ilmari Karpio ja oikeuspormestari Aaro Tapio Häkkinen sekä varamiehet johtaja, maatalous- ja metsätieteiden kandidaatti Veikko Verner Varesmaa ja lääninkamreeri, varatuomari Uuno Osmo Volmari Aarnio;

Kotkan konttori: valvojat tehtaanjohtaja, yli-insinööri Mauno Sopanen ja poliisimestari Eero Johannes Kettunen sekä varamiehet oikeusneuvosmies Heikki Pajari ja varatuomari Leif Gunnar Thuresson Häggblom;

Kuopion konttori: valvojat pormestari Alvar Hjalmar Mikael Hurtt ja hovioikeudenneuvos Toimi Tulikoura sekä varamiehet agronomi Lauri Arvid Pekkarinen ja konttorinjohtaja, ekonomi Lauri Johannes Salmi;

Labden konttori: valvojat johtaja Esko Bruno Kunnas ja oikeusneuvosmies Timo Johannes Tuori sekä varamiehet rehtori Ilmari Johannes Vartiainen ja kaupunginvouti, lainopin kandidaatti Matti Sakari Rintala;

Mikkelin konttori: valvojat kihlakunnantoumari Jaakko Armas Kinnunen ja rehtori Pauli Veli Vainio sekä varamiehet tuomiokapitulinasessori, varatuomari Mauri Pertti Toiviainen ja väestönsuojeluntarkastaja, varatuomari Viljo Uolevi Lehtolainen;

Oulun konttori: valvojat kaupungintalous-tarkastaja, ekonomi Ville Kalevi Matturi ja

johtaja, ekonomi Lauri Johannes Heikkinen sekä varamiehet lääninverotarkastaja, varatuomari Aulis Evert Virtanen ja kaupunginlakimies, varatuomari Erkki August Korhonen;

Porin konttori: valvojat johtaja Yrjö Edvard Nurmi ja pormestari Väinö Wilhelm Hahta sekä varamiehet kunnallispuormestari Olavi Einar Koivisto ja toimitusjohtaja Heimo Kalervo Kaitila;

Rovaniemen konttori: valvojat konttoripäällikkö, ekonomi Juho Kalervo Lahtinen ja lääninasessori, varatuomari Vilho Johannes Haataja sekä varamiehet kaupunginsihteeri, varatuomari Aarne Johannes Koponen ja lääninverotarkastaja, lainopin kandidaatti Erkki Emanuel Ollila;

Tampereen konttori: valvojat oikeuspormestari Jyrki Jalo Unto Tuominen ja konsuli, toimitusjohtaja, diplomi-insinööri Lauri Veikko Virkkunen sekä varamiehet yliopistonsihteeri, varatuomari Aunis Kaspero Kantonen ja kaupunginsihteeri, varatuomari Matti Esaias Nahkola;

Turun konttori: valvojat lääninneuvos Yrjö Hemminki Aliharmi ja maanviljelysneuvos Frans Einari Karvetti sekä varamiehet rehtori, professori Auvo Armo Sääntti ja kaupunginsihteeri, varatuomari Tauno Ilmari Maijala;

Vaasan konttori: valvojat liikevaihtoverotoimiston johtaja, lainopin kandidaatti Ake Johannes Helanko ja tehtaanjohtaja Ralf-Erik Klockars sekä varamiehet lääninsihteeri, varatuomari Henrik Matias Palomäki ja johtaja, ekonomi Esko Olavi Antero Kaikko.

Pankkivaltuusmiehet

Pankkivaltuusmiehinä toimivat vuonna 1967 eduskunnan valitsijamiesten sanottuun tehtävään valitsevat seuraavat henkilöt:

Helsingissä maaliskuun 20 päivänä 1968.

VEIKKO KOKKOLA

Aarne Saarinen
T. Junnila
Eino Uusitalo
Ingvar S. Melin

Nestori Kaasalainen
Rafael Paasio
Oiva Lehto
Olavi Salonen

Pertti Tammivuori

Kokkola, Veikko Johan, kaupunginjohtaja,
Saarinen, Aarne Armas, puolueen puheenjohtaja,

Kaasalainen, Nestori Johannes, maanviljelijä,
Junnila, Tuure Jaakko Kalervo, filosofian tohtori, pankinjohtaja,
Paasio, Kustaa Rafael, päätoimittaja,
Uusitalo, Eino Oskari, agrologi,
Lehto, Oiva, jaostosihteeri,
Korsbäck, Verner Valentin, maatalous- ja metsätieteiden maisteri,
Salonen, Olavi Oskar, yhteiskuntatieteiden maisteri, johtaja.

Näistä kolme ensin mainittua muodostavat suppeamman valtuuston.

Puheenjohtajana toimi vuoden pankkivaltuusmies Kokkola ja varapuheenjohtajana pankkivaltuusmies Saarinen.

Tilintarkastajat

Pankin tilintarkastajiksi vuoden 1967 tilejä tarkastamaan valitsijamiehet valitsivat seuraavat henkilöt:

Siltanen, Sylvi Cecilia, kirjanpitäjä, hänen varamiehensä *Paasivuori, Tyynne Maria,* sosionomi;

Sinkkonen, Yrjö, kunnallisneuvos, hänen varamiehensä *Wainio, Weijo Werner,* valtiotieteen tohtori;

Kivimäki, Erkki Antero, taloudenhoitaja, hänen varamiehensä *Aitamurto, Aarno Kari Antero,* varatuomari;

Kemppainen, Jaakko Abram, varatuomari, hänen varamiehensä *Nordström, Torsten Edwin,* diplomi-insinööri;

Hykkäälä, Heikki Kalervo, toimistopäällikkö, hänen varamiehensä *Vilponiemi, Väinö Antero,* piirishteeri.

1995-06-27
SUOMEN PANKIN
KIRJASTO

[Faint mirrored text, likely bleed-through from the reverse side of the page]

[Faint mirrored text, likely bleed-through from the reverse side of the page]

VTKKO KOKKOJA

- Janne Seppälä
- T. Järvelä
- Ilmo Järvelä
- Mauno S. Mäkelä

- Heikki Koskela
- Raimo Lahti
- Oiva Lehto
- Oiva Nieminen